

LEYDSCH

COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en
Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt
op Zaterdag Avond.

MAANDAG, 13 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f. 12 in het jaar;
de afzonderlijke nummers worden tegen 10
Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 11 September.

Wij vernemen van goederhand dat de rijdende artillerie, thans in bezetting te Amersfoort, met October in onze stad te ganszamen zal komen. Het dan hoogst welkom zal voor velen dit berigt zijn, daar deze stad ook lang reeds van bezetting van ruiters versterkt was, en toch zulke goede kasernen en stallen bezit, waaraan in der tijd zoo veel van stadswege is te koste gelegd.

— Op Woensdag avond 11. hield de alhier gvestigde Afdeeling der *Vereeniging ter bevordering van Fabrick en Handwerknijverheid*, hare gewone maandelijksche Vergadering; wij achten het niet ondienstig een beknopt verslag mede te deelen van de voornaamste punten alstoen behandeld, vertrouwende daardoor het doel en voorname strekking dezer Vereeniging, waaraan zich, uit deze stad alsmede uit de naburige gemeenten van Voorschoten en Valkenburg, reeds 46 leden hebben aangesloten, meer bekend te doen worden. Na de opening der vergadering door den voorzitter den Heer A. C. Leembruggen, werd door de leden die als afgevaardigden dezer afdeeling, de algemeene vergadering der Vereeniging op den 11^{den} Augustus N. te 's Gravenhage hadden bijgewoond, bij monde van den Heer J. van Lath J. rapport uitgebragt. Dit rapport hetwelk zich door nauwkeurigheid en juistheid onderscheidt, boodte niet de aandacht der vergadering; het bevatte in korte trekken, de zoo belangrijke aanspraak, waarmede deze algemeene vergadering door den voorzitter van het Hoofdbestuur der Vereeniging, den Edel Achtbaren Heer Alake was geopend en waarin de oorsprong, doel, strekking en noodzakelijkheid van het bestaan der Vereeniging zoo meesterlijk en waar waarheid zijn aangewezen; — het rapport behelsde voorts eene opgave der voornaamste punten, op de algemeene vergadering behandeld en deed gunstig uitkomen de verwachtingen die, zoo met opzigt tot de verdere uitbreiding, als tot de heilzame werking der Vereeniging gekoesterd worden.

Voor het uitbrengen van dit belangrijk rapport, ontvingen de afgevaardigden de welverdiende dankbetuiging der vergadering.

Nadat voorts de rekening van den penningmeester dezer afdeeling was opgenomen en goedgekeurd, werden door de vergadering de twee volgende prijsvragen aangenomen, om door de knechts of leerlingen van werkmeesters, leden dezer afdeeling, te worden beantwoord, als:

In het vak van huiswerf. Een plankje met zinkwit geleverd, waarop in schrijffletters zijn geschilderd een gewoon alfabet en een alfabet in kapitale of trekletters. De schrijffletters moeten eene hoogte hebben van twee Ned. duim; de trekletters naar evenredigheid;

In het vak van timmeren. Een kozijn met stolpdenren die naar binnen opendrasjen, zodanig ingerigt en gemaakt, dat hetzelfde op den wind staande niet zware regens niet doorlaakt; het geheel op 1/5 der ware grootte gemaakt, welke wordt opgegeven te moeten zijn 1 el 50 duim breed bij 4 el hoog in den dag.

En behield de vergadering zich voor om later door het uitschrijven van prijsvragen ook in andere vakken van handwerknijverheid, de praktische kunde van knechts en leerlingen, ook door dit gedeelte der bemoeijng van de Vereeniging, te bevorderen en aan te moedigen.

Eene andere niet minder belangrijke zaak, welke de Vereeniging zich voorstelt dat op het mondel van den fabrick- en handwerker van den heilzaamsten invloed wezen kan en waarvan hij hare Zuster-Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, reeds een en andermaal de noodzakelijkheid is betoogd, is de invoering van gedrag- en bekwaamheids-boekjes voor werklieden van allen onderdom en van beiderlei sekse, bepaaldelijk voor het opkomend geslacht; de invoering daarvan waartoe zich de leden der Vereeniging onderling verbonden achten, is in deze vergadering bepaald uiterlijk te zullen aanvangen met den eersten November aanstaande; de leden verwachten daarvan de beste uitkomst; een getal van ruim 600 boekjes is bij het Hoofdbestuur voor deze afdeeling aangevraagd geworden en zullen door de werkmeesters en fabrickanten aan hunne werklieden met of voor dat tijdstip worden afgegeven.

Nog een punt van gemeenschappelijk belang kan hier worden vermeld, dit namelijk, dat bij acclamatie der vergadering, de Heeren Leembruggen en Coffrie, werden verzocht de eerste als voorzitter, de tweede als Penningmeester, hunne betrekking nog voor een jaar te blijven waarnemen, en verder werkzaam te zijn voor den bloei dezer afdeeling.

Gelijk de vroegere vergaderingen dezer afdeeling zich hadden gekenmerkt door overeenstemming ter bereiking van het nuttig doel dat men bij de vestiging der Vereeniging zich heeft voorgesteld, *bevordering van fabrick en handwerknijverheid*, heerschte ook in deze vergadering die eensgezindheid, welke geene verscheidenheid of wrijving van denkbeelden kan schokken, indien zij het wezenlijk belang der werkzame klasse der maatschappij waarlijk beoogt.

(Ingezonden.)

— Onder de Fabrieken hier ter stede, die in den laatsten tijd verbeterd en uitgebreid zijn, behoort ook de Zijde-Verwerf van den Heer D. M. Koetser. Behalve het verwen van zijden stoffen in allerlei kleuren, zoo hebben in die Fabrick de veel zorg en talent vereischende bewerkingen plaats, om aan reeds vroeger geleverde zijde andere verlangde kleuren mede te deelen. Zoo worden b. v. zwarte zijde en andere stoffen in verschillende kleuren geleverd, groene stoffen in andere kleuren en zelfs in dengdelfijk bruin veranderd; de damasten in onderscheidene hetzij vroegere hetzij nieuwe tinten geleverd; zoo worden van kleedingstukken, menbelgordijnen enz. de vroegere kleuren weggenomen en daaraan nieuwe medegedeeld; terwijl eindelijk verschillende weefsels, effen, morée, kanten, blondes enz. als vernieuwd worden. Het verheugt ons te kunnen berigten, dat deze Fabrick, die reeds sedert 24 jaren door den Heer Koetser bestuurd wordt, steeds in bloei toeneemt.

(Ingezonden.)

— 11. Woensdag had de Prijsuitdeeling onder de Kweekelingen van het Paedagogium, voor het onderwijs der Oude Talen, onder het bestuur van den Wel-Ed. Zeer Gel. Heer J. J. de Gelder, Phil. Theor. Mag. Lit. Hum. Doctor, in de Stads-Gehoorzaal plaats. Twee Kweekelingen der hoogste klasse hielden door hen zelve opgestelde redevoeringen, namelijk: H. A. Blume, *De praesentia civilis Guilielmi I. Principis Arausiaci* en W. F. J. B. Cleerens, *De Ciceronis vita Literata*. Daarna werden de Eereprijsen aan de onderscheidene Jongelingen in de verschillende klassen uitgedeeld, namelijk (in rangorde van de klassen-verdeeling voor de Oude Talen).

EERSTE KLASSE. Aan W. F. J. B. Cleerens, een prijs voor de Oude Talen, de prijs voor de Wiskunde eerste klasse, de prijs voor de Natuurkunde, de prijs voor de Middeleeuwsche Geschiedenis, eerste klasse, en een prijs voor het Fransch eerste klasse. Aan H. A. Blume, een prijs voor de Oude Talen.

TWEDE KLASSE. Eerste Afdeeling. Aan K. E. Verdam en P. M. S. Kros, elk een prijs voor de Oude Talen; aan J. H. Zilver Rupe, een prijs voor de Oude Talen en een prijs voor het Fransch, tweede klasse; aan A. H. R. E. Bousquet, een prijs voor de Oude Talen en een prijs voor het Duitsch eerste klasse, aan L. Fangman, een prijs voor de Oude Talen.

TWEDE KLASSE. Tweede Afdeeling. Aan B. A. Barkey, een prijs voor de Oude Talen; aan W. de Gelder, een prijs voor de Oude Talen, de prijs voor de Oude Geschiedenis eerste klasse en de prijs voor de Nieuwe Geschiedenis tweede klasse; aan S. P. J. Kros, een prijs voor de Oude Talen; aan L. Beyerinck, een prijs voor de Oude Talen en een prijs voor het Engelsch eerste klasse; aan A. du Bieu, een prijs voor de Oude Talen, de prijs voor de Wiskunde tweede klasse eerste afdeeling en een prijs voor het Fransch tweede klasse; aan P. W. Zandvliet, een prijs voor de Talen en een prijs voor het Duitsch tweede klasse.

DERDE KLASSE. Eerste Afdeeling. Aan C. G. C. Reinwardt Collot d'Escury, een prijs voor de Oude Talen; aan M. G. Bentfort, een Getuigschrift voor het Latijn; aan R. J. C. Stoffels, een prijs voor de Oude Talen; aan A. Rutgers, een Getuigschrift voor het Latijn; aan W. C. Zandvliet, een Getuigschrift voor het Fransch.

DERDE KLASSE. Tweede Afdeeling. Aan C. H. T. de Surmond de Bas en F. Collot d'Escury, elk een Getuigschrift voor het Latijn; aan C. Th. van Westerbeek, een prijs voor de Oude Talen en de prijs voor de Wiskunde tweede klasse tweede afdeeling; aan J. B. Hagelst, een prijs voor de Oude Talen, een Getuigschrift voor de Wiskunde tweede klasse tweede afdeeling, en een prijs voor het Fransch en Engelsch eerste klasse; aan V. du Moulin, C. H. Blanken en J. Koetser, elk een prijs voor de Oude Talen.

VIJFDE KLASSE. Aan K. At. Nonverhoret Mulder, een prijs voor de Oude Talen; een prijs voor het Hollandsch derde klasse; aan M. Buis, een prijs voor de Oude Talen en een prijs voor het Fransch, derde klasse; aan J. J. Eijman, een prijs voor de Oude Talen en een prijs voor het Duitsch, Hollandsch en Engelsch derde klasse; aan P. A. de Gelder, een prijs voor de Oude Ta-

1ste, de prijs voor de Wiskunde vierde klasse en een Getuigschrift als prijs voor het Teekenen, tweede klasse; aan J. Eigeman en J. van der Burght, elk een prijs voor de Oude Talen; aan C. A. Granpré Molière, een prijs voor de Oude Talen en de prijs voor de Oude Geschiedenis, tweede klasse; aan H. F. C. Gerlings, een prijs voor de Oude Talen, de prijs voor de Wiskunde derde klasse en de prijs voor het Teekenen, eerste klasse; aan H. Hasselman een prijs voor de Oude Talen, de prijs voor de Nieuwe Geschiedenis derde klasse (door het lot tegen W. H. Hubrecht), en een prijs voor het Fransch, derde klasse; aan W. M. S. Junius en J. P. Burkels, elk een prijs voor de Oude Talen.

VOORBEREIDENDE KLASSE. Aan H. P. C. Gerlings een prijs voor de Deutsche Grammatica; aan W. F. Kaiser, een prijs voor het Prachtig-Cijferen en een prijs voor het Duitsch en Engelsch derde klasse. Aan W. H. Hubrecht, een prijs voor de Vaderlandsche Geschiedenis, een getuigschrift dat de prijs der Nieuwe Geschiedenis, derde klasse, door het lot verloren is tegen H. Hasselman en een prijs voor het Engelsch derde klasse. De Kweekelingen B. van den Broeck, J. L. Inckel en W. Bentinck hadden op den 16^{den} Julij de lessen te korten tijd bijgewoond om naar prijzen of getuigschriften mede te dingen.

Na den afloop van dit alles bedankte de veelbelovende Jongeling J. H. Zilver Rupe, mede uit naam zijner medemakers, de toehoorders, in eene korte door hemzelf opgestelde toespraak, voor hunne vereerende tegenwoordigheid: waarop eenige welmeenende woorden van den Vice-President van het Plaatselijke Schoolbestuur deze jaarlijksche plegtigheid besloten.

— Te Rotterdam ligt in lading, om in het begin van October naar de Kaap de Goede Hoop te vertrekken, het Nederlandsch fregatschip Prinses Marianne, Kapt. F. Rietmeijer.

— Tot lid der Prov. Staten van Zuidholland is te Rotterdam in plaats van Jhr. Mr. W. T. Gevers Deynoot, die bedankt had, gekozen Jhr. A. L. Coenen, met 117 van de 151 uitgebragte stemmen.

— Volgens de opgaven in de provinciale verslagen over 1851, bedroeg het getal runderen in Zuidholland 176,104; dat der paarden 35,381; der schapen 44,504 en der varkers 29,275. Het pluimgedierte bedraagt ongeveer 200,000 stuks. En in Noordholland, 17,266 paarden; 129,960 runderen; 160,380 schapen en 28,823 varkens. Het pluimgedierte was niet bepaald op te geven. Op de drie voornaamste kaasmarkten in Noordholland, Alkmaar, Hoorn en Purmerende werd ongeveer negen miljoen Ned. fl kaas aangevoerd.

— Het Pruisisch oorlogsfregat de Gefion is op de reede van Vlissingen aangekomen, om in het drooge dok gekoperd te worden en verdere herstellingen te ondergaan.

— Te Nieuwesluis is den 7^{den} eindelijk weder een haringhoeker aangekomen met slechts 70 ton. De vangst gaat droevig en onder hetgeen er nog gevangen wordt, is veel slechte volle haring, die dan ook maar f 30 per ton geldt, terwijl de maatjes f 70 opbrengt.

— Uit het verslag van de 23ste algemeene vergadering der Maatschappij tot beoogdering der Toonkunst, dezer dagen te Amsterdam gehouden, blijkt o. a., dat besloten is, den wedstrijd voor jeugdige toonkunstenaars, waarbij de bekroonde eene drie-jaarlijksche toelage van f 800 'sjaars, voor zijne hoogere opleiding en vorming, van wege de maatschappij zal verkrijgen, op nieuw open te stellen tegen Augustus 1854. Wijders is bepaald, dat in het jaar 1854 (het 25-jarig feest van de stichting der maatschappij), te Rotterdam, een buitengewoon luisterrijk algemeen muziekfeest gehouden zal worden, en daartoe is van wege de maatschappij eene som van f 15,000 beschikbaar gesteld.

's GRAVENHAGE, 11 September.

Bij Z. M. besluit van den 6^{den} dezer, is benoemd tot Kantonregter te Nieuwer Amstel, Mr. O. L. G. F. Aberson, thans plaatsvervangend Kantonregter aldaar.

— Z. M. heeft bij besluit van den 8sten dezer goedgevonden: 1° de Generaal-Majors, P. R. Falter, Kommandant van het personeel der artillerie; H. G. Seelig, Gouverneur der Koninkl. Academie voor de Zee- en Landmagt; H. A. de Hart, Kommandant der 4de brigade infanterie, belast met de waarneming van het Prov. Kommandement van Gelderland, Utrecht en Overijssel; Jhr. J. T. Serraris, Kommandant der 1ste brigade infanterie, belast met het Opperbevelhebberschap van de vesting Maastricht en van de troepen in het Limburgsche, en C. A. H. Goetz, Kommandant der 3de brigade infanterie, belast met de waarneming van het Prov. Kommandement van Friesland, Groningen en Drenthe, op grond van langdurige dienst, krachtens art. 42 § 2^a der wet van 28 Augustus 1851, op pensioen te stellen en het bedrag daarvan ingevolge de artt. 13 en 14^a, der genoemde wet te bepalen voor ieder op f 2400, en 2° aan de hiervoren genoemde Generaal-Majors Falter, Seelig, de Hart en Jhr. Serraris den rang van Luit.-Generaal toe te kennen, met bepaling, wat de twee eerstgemelden betreft, dat zij in de betrekking van lid van het comité van defensie worden gehandhaafd.

Z. M. heeft bij onderscheiden besluiten, gedagteekend den 8sten dezer, goedgevonden: 1° den rang van Luit.-Generaal te verleenen aan den Generaal-Majoor Jhr. J. T. van Spengler, zijn Adjutant in buitengewone dienst en hooftelijk Minister van Oorlog; 2° met wijziging in zoverre van het bepaalde bij de besluiten van den 19^{den} October 1843, en 27 December 1851, vast te stellen, dat de bij den Generaal Staf en de bij den Staf van het wapen der cavalerie uitgetrokken Opperofficier zal zijn Luit.-Generaal, of Generaal-Majoor, op een jaarlijksch tractement, in vredetijd, van f 5500 en in verband daarmede 3° te benoemen: bij den Generaal Staf, tot Luit.-Generaal den Generaal-Majoor C. Baron Nepveu, Chef van dien Staf, zijn Adjutant in buitengewone dienst; bij den Staf van het wapen der cavalerie, tot Luit.-Generaal den Generaal-Majoor J. F. Graaf Du Monceau, Kommandant der bri-

gade cavalerie, zijn Adjutant in buitengewone dienst; bij den Staf van het wapen der infanterie, tot Generaal-Majoor en Kommandant der 1ste brigade infanterie, tevens belast met het Opperbevelhebberschap der vesting Maastricht en der troepen in het Limburgsche en met de functien van Prov. Kommandant aldaar, voor zooveel de werkzaamheden der nationale militie betreft, den Kolonel S. T. A. Hubar, thans kommanderende het 3de regiment infanterie; tot Generaal-Majoor en Kommandant van de 3de brigade infanterie, tevens belast met de functien van Prov. Kommandant van Friesland, Groningen en Drenthe, den Kolonel H. F. K. Duycker, thans Kommandant van het regiment grenadiers en jagers, zijn Adjutant in buitengewone dienst; tot Generaal-Majoor en Kommandant van de 4de brigade infanterie, tevens belast met de functien van Prov. Kommandant van Gelderland, Utrecht en Overijssel, den Kolonel L. J. de Petit, van den Generalen Staf; bij den Staf van het wapen der artillerie: tot Luit.-Generaal, Inspecteur van het wapen, den Generaal-Majoor M. M. Steenberghe, thans Directeur der 1ste artillerie-directie, belast met de functien van Directeur van 's Rijks gieterij van metalen geschut; tot Generaal-Majoor en Directeur der 1ste artillerie-directie, belast met de functien van Directeur van 's Rijks gieterij van metalen geschut, den Kolonel W. F. Heydenreich, Kommandant van het 2de regiment vesting-artillerie; tot Generaal-Majoor en Gouverneur van de Kon. Academie voor de Zee- en Landmagt, den Kolonel Jhr. J. K. Ridder van Rappard, Kommandant van het regiment veld-artillerie.

— De ontwerpen noemens de staatsbegroting voor 1853 zijn bereids in gereedheid en zullen met de daartoe behoorende staten, memorien en verdere bescheiden, ingevolge de grondwettelijke voorschriften, spoedig na de opening der Kamers, door den Minister van Financiën aan de vertegenwoordiging worden aangeboden.

— Men verneemt, dat de Heer van Sonsbeeck, Minister van Buitenl. Zaken, na den afloop van de tegenwoordige zitting der Staten-Generaal, en alzoo na de behandeling van het ontwerp wegens de Russische schuldvordering, zijn ontslag uit genoemde betrekking vragen zal.

BREDA, 8 September.

Met den 1sten dezer is het nieuwe studiejaar voor de kweekelingen der Koninklijke Akademie voor zee- en landmagt aangevangen. Zondag ochtend werd in de groote zaal der Akademie, voor het Protestantsche personeel, door den Wel-Erw. Heer Ds. van Gogh, volgens jaarlijksch gebruik, het nieuwe studiejaar met eene plegtige rede godsdienstig ingewijd.

Het getal der kweekelingen aan de Akademie bedraagt thans 270, waarvan 199 voor de land- en 71 voor de zeemagt, zijnde er 64 nieuwe kweekelingen voor de verschillende wapens te lande, en 25 voor de marine bijgekomen.

— Naar wij van goederhand vernemen, is dezen morgen de telegraafdraad door het Hollandsche Diep gelegd. In ruim een half uur tijd was hij den voorspoedigste overgebragt met eene daartoe gehuurde stoomboot. Wij mogen dus binnen weinige weken het tot stand brengen te gemoet zien der telegraafische gemeenschap tusschen Nederland en België.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 6 September.

De *Morning-Herald* schrijft omtrent het gedrag der Iersche priesters onder anderen het volgende: Zij hebben zich meester gemaakt van de vertegenwoordiging van eene helft van Ierland. Er zijn thans veertig leden der Britsche wetgevende magt, die niets vertegenwoordigen dan de Roomsche priesters, dat wil zeggen, in plaats van de stoffelijke en maatschappelijke belangen van een vrij volk te vertegenwoordigen, zijn zij gezonden om de begripen voor te staan van de gezworen vijanden van alle inderlijke en uiterlijke vrijheid, van de heimelijke vijanden van alle liberale instellingen, en van de openlijke vijanden van Britannië's regering en godsdienst. Van alle zijden wordt beweerd dat de meesten dezer vertegenwoordigers hunne verkiezing te danken hebben aan openbaar geweld, hetwelk de vrijheid van verkiezing tot een ijdel klank maakt. Men kan niet betwijfelen dat het gouvernement van Lord Derby gereed zal zijn zoodanige maatregelen te werk te stellen als een einde kunnen maken aan het vermetele en ergerlijke gedrag der Priesters, welke, zeggende een rijk te dienen dat niet van deze wereld is, voor geen geweldadigheid of aanranding terugdeinzen, waardoor zij hun onbepert gezag over zaken die alleen tot deze wereld behooren, kunnen verzekeren. Zij beheerschen door overreding of vreesaanjaging de ziel van drie vierden van alle Ieren, tot zelfs in de raadzaal der jury, en dit maakt die natie volstrekt ongeschikt voor de uitoefening van politieke regten; deze behooren naar slechts in naam maar in de daad aan het ultramontaansche gezag. Is niet in het regtsgebed wegens de te Sixmile-Bridge doodgegeschoten personen, de regtspraak der gezworenen misbruikt om door eene met de feiten en met het gezond verstand strijdige uitspraak twee priesters aan de gevolgen hunner deelneming in die jammerlijke gebeurtenis te onttrekken? Men heeft zelfs het Iersche gouvernement door vreesaanjaging willen weerhouden van het vervolgen der beide geestelijken: maar het gouvernement heeft zijnen plicht gedaan, en hunne schuld of onschuld zal, in spijt van Rome, door eene bevoegde, onversaagde en onpartijdige regtbank worden uitgemaakt.

FRANKRIJK.

PARIS, 9 September.

In de departementen van de Drôme en de Doubs zijn een aantal nietwe Gemeenteraden door de Regering onthouden en door voorloopige commissien

van gemeentebestuur vervangen, omdat er lieden in zaten, die bekend waren als behorende tot de partij der regeringloosheid en der omkeering.

— Volgens eene aanschrijving van den Minister van algemeene Policee aan de departementsprefecten, mag niemand zonder verlof der overheid in de open lucht of onder tenten op kermissen en dorpsfeesten, sterke dranken slijten, omdat in die plaatsen de handlangers der geheime genootschappen leden aanweten.

— De Generaal Gemeau, Opperbevelhebber van ons legercorps, te Rome is hier aangekomen. Men weet niet of hij zich met verlof hier bevindt, dan of hij door een ander zou vervangen worden.

— Ons land heeft thans de twee weerbaarste en meest vermoogenste oorlogschepen, namelijk de schroef-stoom-lijnschepen Napoleon en Charlesmagne, welke elk vier stoom-cylinders heeft, die vereenigd eene kracht van 1200 paarden kunnen beweeg brengen. Elk der schepen voert 90 stukken geweer geschut, met inbegrip van verscheidene kleine kanonnen. Het leeftocht en water voor twee maanden en voor 400 man, benevens 1600 tonnen steenkolen bergen. Beide kunnen, naar men beweert, bijna 1000 zeemijlen in tien dagen afleggen. Het derde schip van gelijk kaliber, de Austerlitz, zou den 15den te Cherbourg worden te water gelaten.

— De Bisschop van Chalons heeft aan de geestelijken zijner kerkprovincie eene aanschrijving gedaan, in welke hij den President der Republiek een man Gods noemt, dien God heeft doen opstaan voor het heil des vaderlands, tot genezing van al de kwalen die het door zestig jaren van omwentelingen en van eindeloos schijnende wrede oorlogen becomen had. Nogmaals, gezegend worde hij deswege! Wij zullen voor hem bidden: dit is de schatting die hij van ons vragen mag voor de uitstekende diensten die hij ons bewezen heeft en nog bewijzen wil.

— In de oude stad Lisieux, die reeds in 877 door de Noormannen werd geplunderd, gelegen in het noordwestelijk Dept. Calvados, niet verre van Caen, werd een tapijtwerk bewaard dat in het midden der elfde eeuw door Koningin Mathilda, gemalin van Willem den Veroveraar was vervaardigd. Het is thans naar Parijs overgebracht om bij andere zeldzaamheden betrekkelijk Frankrijks Koningen te worden bewaard.

ITALIE.

ROME, 3 September.

Het nieuwe Pauselijke leger schijnt den toestand van het land, dien men door de aanwerving van hetzelfde verbeteren wilde, nog te verergeren. Onder de aangeworvenen is veel slecht volk. Te Civita Vecchia aangekomen, zijn een aantal hunner gedeserteerd, en zij maken thans de heirwegen tusschen die stad en deze onveilig en plunderen de kassen van de ontvangers der belastingen.

— Sedert enige dagen worden weder oproerige brochures in groote menigte verspreid; ten gevolge hiervan zijn vele huiszoekingen gedaan en binnen twee dagen ongeveer 50 personen gevangen genomen. In Ravenna is de Luitenant Bonnesi door eenen onbekende vermoord.

— In de muzikale wereld alhier heeft dezer dagen een nieuw gewrocht van een reeds hoogbejaarden componist, Pietro Raimondi, groot opzien gebaad. Deze is namelijk op het denkbeeld gekomen om drie oratoria te vervaardigen, welke zoowel gezamenlijk als elk afzonderlijk kunnen uitgevoerd worden, zonder dat hiertoe de minste verwarring of gaping ontstaat. Deze drie oratoria, welke op zoo kunstige wijze zijn verbonden en toch elk op zich zelf een geheel uitmaken, heeten Joseph, Potiphar en Jacob. In de vorige maand zijn deze stukken voor het eerst uitgevoerd in het Teatro Argentino, en wel het eerst Potiphar en Joseph door een 100-tal kunstenaars of liefhebbers en vervolgens deze beide gezamenlijk met het derde, Jacob, hetwelk ook 100 uitvoerders had, benevens 5 harpspelers; de uitvoering duurde ruim 5 uren.

PRUISSEN.

BERLIJN, 3 September.

Een R. K. Priester, Georgio Brindizi, had zich hier te lande reeds langen tijd opgehouden, om zoo het heette aalmoezen in te zamelen voor de in Griekenland zich bevindende Roomsgezinden; gisteren evenwel heeft hij van de Police bevel ontvangen, Pruisen dadelijk te verlaten.

— De Duitsch-Katholieken zullen weldra alleen in de herinnering bestaan. Door de gebeurtenissen in 1848 zijn zij overal verspreid en hunne vergaderingen verboden. Zij gaan thans bijna allen tot het Protestantisch kerkgenootschap over.

— De Koning van Zweden is gisteren over Koblenz naar Keulen gekomen, en zou den volgende dag de terugreis naar zijne Staten over Hamburg voortzetten.

— Onder de Afgevaardigden ter algemeene vergadering van de leden der Gustaaf-Adolfs stichting, te Wiesbaden, bevindt zich ook een Nederlander, de Heer S. A. van Hoogstraten.

— Te Trier is dezer dage, bij het bouwen van een huis, ter diepte van 10 voeten onder den grond, een prachtig zeer goed onderhouden mozaïken vloer gevonden, met figuren in de levendigste kleuren, zoo schoon als men in die streken ze nog nimmer gevonden heeft. Dit stuk zal in het museum aldaar bewaard worden.

WURTEMBERG.

STUTTGART, 3 September.

Gisteren bleef een trein tusschen het station en den tunnel bij Ulm bijna staan. Toen men de oorzaak hiervan opspoorde, ontdekte men, dat op de

schenen vele duizende rupsen zich bevonden en allen daarop voortkroopen, en die door de raders verpletterd, de schenen glibberig maakten. Een soortgelijk verschijnsel deed zich eenige dagen geleden voor bij Essendorf en Winter-Stettin. In de nabijheid van laatstgemeld werd waren de schenen van den spoorweg over eene lengte van 3 a 4000 voet met onthare rupsen overdekt, terwijl men rechts of links bijna geene enkele rups gewaar werd. De in de nabijheid van den spoorweg liggende akkers met beeftwortelen waren geheel afgevreten.

OOSTENRIJK.

WIENEN, 7 September.

De Consistorie der Protestantse kerk richt tot de Regering gewend hebbende met de vraag: of de R. K. Geestelijken, die in 1848 en 1849 tot de Protestantse Eeredienst waren overgegaan, in de betrekking van Godsdienstleeraars konden geplaatst worden, heeft daarop een afwijzend antwoord gekregen, op grond, dat de afvalligheid van de R. K. Godsdienst op geenerlei wijze door de Regering kon bevorderd worden.

— Volgens een besluit van den Minister van Financiën zullen aan de weduwen en weezen van zelfmoordenaars voortaan geene pensioenen meer uitbetaald worden, omdat de zelfmoord als een vrijwillige daad van ontslag uit de dienst kan worden beschouwd.

— De nieuwe leening van 80 millioen is met het Parijsche Huis Rothschild gesloten. Zij wordt uitgegeven in 5 pCt. tot de koers van 95 pCt., of in 2½ pCt. tot den koers van 48½ pCt.

KAAR DE GOEDE HOOP.

4 Augustus.

De toestand van den oorlog met de Kaffers is nog dezelfde. Macomo en andere hoofden der in het Amatola-gebergte en in de Waterkloof zich ophoudende Kaffers zonden gedurig stroopende benden uit, die het aan de ingezetenen der kolonie behorende vee wegroofden, tot zelfs uit de onmiddellijke nabijheid van Grahamstad. Door de Britsche krijgsmagt waren verscheidene bewegingen tegen den vijand uitgevoerd maar met weinig vrucht. Alleen was den 24sten Juli door een detachement scherpschutters een 100-tal Kaffers verslagen en gedood, terwijl het zelf slechts een man verloor.

KERKNIEUWS.

Het getal der Candidaten bij de Herv. Kerk bedraagt thans 73; onder het ressort der Waalsche commissie behooren er 5, bij de Evangelisch-Luthersche kerk 6, bij de Herstelde Evangelisch-Luthersche kerk 2; dat der buitenlandsche Candidaten bij de Herv. Kerk in Oost-Friesland is 10 en in het Graafschap Bentheim 2.

AFDEELINGS-BESTUUR.

Te LEYDEN is op 8 September 1852, van eene DOCHTER geboren ROLINA PETRONELLA LOS, Echtgenoot van

W. H. D. SURINGAR.

Heden beviel voorspoedig van twee DOCHTERS, mijne geliefde Echtgenoot J. A. BREEDERVELT.

LEYDEN, 11 September 1852.

F. BERRE.

De COMMISSIE VOOR DE LOTERIJ VAN DAMES-HANDWERKEN enz., ten behoeve van de Noodlijdenden door den brand te Herwijnen, maakt langs dezen weg bekend, dat de bezigtiging der voorwerpen zal plaats hebben in het Logement de Zon, Breedestraat te Leyden, den 12den, 13den, 14den en 15den September, van des Voormiddags 12 tot des Namiddags 4 ure, tegen betaling van 10 Cents entree. De Eigenaars van Loten worden op vertoon van hun Lot toegelaten.

De Commissie voornoemd,

P. BOELLAARD, Kapl.

W. F. KOPPESCHAAR, Jr.

H. H. VAN VLIET, Wed. OOSTHOUT.

M. P. VAN VLIET, Wed. VAN RENESSE.

J. E. HOFMANS.

W. F. M. A. KOPPESCHAAR.

Gedurende de dagen der bezigtiging zijn er aan het Locaal nog Loten verkrijgbaar à 75 Cents.

Het AFDEELINGS-BESTUUR der Vereeniging ter bevordering van Fabriek- en Handwerk-Nijverheid, heeft de eed ter kennis van HH. Fabriekanten en Werkbazen te brengen, dat, ten einde gevolg te geven aan de nuttige strekking, bedoeld bij het achtste Hoofdstuk der Wet der genoemde Vereeniging, voor 1° November aanstaande, aan de Werklieden van Fabriekanten en Werkmeesters, Leden dezer Vereeniging, zullen worden afgegeven Gedrag- en Bekwaamheids-Boekjes, om met genoemden dag te worden in werking gebracht.

Het Afdeeling-Bestuur verklaart zich voorts bereid tot het geven van alle inlichtingen, die belanghebbenden verlangen te ontvangen.

A. C. LEMBRUGGEN,

J. DE PECKER,

P. J. COFFERIE,

J. W. SCHAAP,

J. VAN LITH Jr.

LEYDEN, 11 September 1852.

OPENBARE AANBESTEDING,

op Dingsdag den 21sten September 1852, des middags ten 12 ure, in het Logement de Rosbam, te Katwijk aan den Rijn, van het Uitschrijven en Wiltbaggeren van een ZANDVAART aldaar, loopende van den Rijn naar de Duingronden van Mevrouw de Wed. B. WESTERBAAN C. & Co. met het anken van twee daarin en over te leggen, gemetselde LANDHOOFDEN en Houten BRUGGEN.

Het Bestek en de Voorwaarden zullen acht dagen vóór de Besteding ter lezing liggen te Katwijk aan den Rijn, in voornoemd Logement, te Leyden, in het Koffijhuis de Post in de Star en te Gouda, in het Logement de Zalm; zullende er aanwijzing in loco geschieden, daags vóór de Besteding, van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 2 ure, en zijn inmiddels inlichtingen te bekomen bij den Notaris A. E. ROEST VAN LIMBURG, te Katwijk aan den Rijn en den Heer D. W. WESTERBAAN, te Gouda.

OPENBARE VERKOOPING.

in het Logement aan den Burg binnen Leyden, van:

No. 1. Een groot veen, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERVE, te Leyden, op de Breedestraat, tusschen de Vrouwsteeg en Stads-Gehoorzaal, Wijk IV. No. 204.

No. 2. Een dito WOONHUIS MET TUIN EN PAKHUIS, binnen Leyden, op de Heerengracht, omtrent den Nieuwen Rhijn, Wijk VIII. No. 821.

No. 3. Een groot PAKHUIS MET ZOLDER, op de Heerengracht bij de Groenesteeg, Wijk VII. No. 134.

No. 4. Een FABRIEK-GEBOUW, gedeeltelijk ingerigt tot WOONHUIS, op de Hoogewoerd aan den Hoek der Belwerkstraat, Wijk III. No. 294, en

No. 5. Een perceel GRASLAND, aan den IJdenpolder onder Watmond, groot 59 roeden en 10 ellen. Alles haarder bij aangeplakte Billetten omschreven.

Waarvan de provisionele Opveiling zal plaats hebben op Zaterdag den 27sten October en de finale Gunning op Zaterdag den 9den October 1852, beide des avonds ten 7 ure, terwijl tusschen de Veiling en Afslag ten Kantore van den notaris, Verhoogeningen zullen worden aangenomen, tegen gesant van een vijfde van iedere Verhooging.

De voorz. percelen kunnen worden bezigtigd als volgt: Het perceel No. 1 des Dingsdags en Vrijdags van iedere week vóór de Verkoop van 10 tot 1 en van 3 tot 6 ure. Het Perceel No. 2, op den 16den, 20sten, 21sten, 30sten September en den 9den October, tusschen 12 en 2 ure, mits vooraf bij de Bewoners Belet vragende, en de Percelen No. 3 en 4, den 30sten September en den 1sten en 9den October tusschen 10 en 12 ure.

Zijnde inmiddels nadere informatie te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz., te Leyden.

OPENBARE VERKOOPING,

in het Heeren-Logement aan den Burg te Leyden, bij Opveiling op Zaterdag 18 en bij Afslag op Zaterdag 25 September 1852, des avonds ten 7 ure, van diverse HUIZEN EN ERVEN te Leyden, breeder bij aangeplakte biljetten omschreven, zijnde

3 HUIZEN aan de Oostvoldersteeg, Wijk V. No. 867, 867a en 867b.

1 DITO aan de Princestraat, Wijk VI. No. 878.

1 DITO aan de Groenesteeg, Wijk VIII. No. 445.

Voorts op Rechterlijke Autorisatiën.

1 KOETSHUIS, PAKHUIS EN BOVENWONING aan het Galgewater, Wijk V. No. 289a en b.

2 HUIZEN aan de Vrouwenkamp, Wijk VI. No. 1295 en 1295a.

1 DITO aan de Michielstraat, Wijk VI. No. 1331.

1 HUIS EN ERF aan de Mare bij de Haarlemmerstraat, Wijk VI. No. 1200.

En 1 part in een HUIS EN ERF aan de Hooigracht, Wijk VII. No. 800, benevens het vruchtgebruik van hetzelfde Huis gedurende het leven van SIMON NATHAN KUYT, Wed. van SARA JACOBSON, wonende te Leyden.

Zijnde het laatstgemelde Huis te bezichtigen Maandag en Woensdag voor de Veiling en Afslag en de vorige Percelen daags voor en op den dag der Veiling en Afslag des morgens van 10—3 ure.

Nadere informatie zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. H. OBREEN, te Leyden, alwaar tusschen de Veiling en Afslag, Verhoogeningen worden aangenomen.

BEURTSCHEPEN,

LIJDING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN.

Naam	Dag	Tijd	Schipper
Zuolle	Maandag 15 September	12 uur	Schipper J. KOSTER.
Ammer	Woensdag 15	9	L. KROON.
Neck	15	11	S. VRIES.
Deventer	Donderdag 16	12	G. GOOSSENS.
Zuiphen	16	12	J. GOOSSENS.
Kampen	16	12	K. ROZENDAAK.
Amersfoort	16	11	J. HOUTZAGER.
Hoorn	Vrijdag 17	10	J. RAJER.

Alle Goederen zullen desverkiezende bij den Besteller C. VAN DORSTEN in 't Veendijk tot de eerst afvarende gelegenheid aangenomen worden, als voorheen Noordholland, Gelderland, Overijssel, Friesland, Groningen, Drenthe, enz. — De vertrekuren zijn opgegeven volgens de Reglementen, echter können sommige schepen wel eens later door.

De Ondergeteekende berigt, dat van Zondag den 15den tot Woensdag den 15den September, HUNTERMAN'S LAGERBROCK-BREK van het Vat zal worden getapt.

Leyden, 11 September 1852.

C. F. MULLER,
Bierhuis Oude Vest.

De Pillen van Holloway worden algemeen gebruikt, bij gebrek van spijsvertering, maag- en leverziekten.

Kapitein SMITH, te Poplar woonachtig, welke een groot gedeelte van zijn leeftijd op zee en in de warne luchtstrekken doorbragt, was sedert geruimen tijd lijdende aan leverziekte en mangkwaal in een zoo hoogten graad, dat hij aan zijn herstel begon te wanhopen. Hij had reeds onderscheidene zoo

in als buitenlandse Geneesheeren geraadpleegd, zonder de minste verbetering van zijnen toestand te ondervinden. Eindelijk begon hij de Pillen van HOLLOWAY te gebruiken, en in weinig weken tijds was hij geheel hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23.50.

Potjes Zalf à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 8.15, f 15.90, f 23.90.

Te bekomen bij W. C. VAN DORT, te 's Hage; bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, te Gouda, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depothouder te 's Hertogenbosch, alsmede te Londen, Strand 224, Holloway's Etablissement.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaterdag 11 September. Van f 32 tot f 35.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEERS TE LEYDEN.

Zaterdag 11 September.

Oude Witte Tarwe f 9.70 tot f 10.00. Nieuwe Tarwe f 7.00 tot 9.50. Oude Rogge f 6.70 tot f 7.00. Nieuwe Rogge f 6.70 tot f 7.00. Gerst f 5.00 tot f 5.20. Haver f 2.80 tot f 3.80. Paardeboonen f 5.40 tot f 5.60. Duiveboonen f 6.00 tot f 6.30. Koolzaad f 9.30 tot f 9.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 10 September.

	Laagst Koers	Hoogst Koers	Gesloten
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à 2½ pCt.	64½	64½	64½
Dito Certificaten	77½	77½	77½
Dito dito	96½	96½	96½
Amortisatie Syndicaat	95½	95½	95½
Handelmaatschappij	124½	124½	124½
O. I. Leening	96½	96½	96½
Dito Holl. Spoorweg	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	104½	104½	104½
Haarlemmermeer	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	—	—	—
Dito dito	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPEI 1798 en 1816	106½	106½	106½
Dito dito 1828 en 1829	107½	107½	107½
Cert. bij dito 1831 en 1833	—	—	—
Dito 1840	91½	91½	91½
Dito bij Staatsbank & Co.	91½	91½	91½
Dito Nieuwe	—	—	—
Inachrijving in Assign.	—	—	—
Certificaten van dito	72½	72½	72½
POLN, Obligatiën	86½	86½	86½
Dito Aandeelen met koten	—	—	—
Dito dito 1835	500	500	500
SPANJE, Obligatiën	22½	22½	22½
Dito Obligatiën	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	45½	45½	45½
Bewijzen Coupons	2½	2½	2½
OOSTERRIJK, W. B. bij Goll.	—	—	—
Dito	—	—	—
Dito Metall.	78½	78½	78½
Dito Nieuwe	90½	90½	90½
Dito 1847	40½	40½	40½
BANK, Bank	52½	52½	52½
Dito bij ROTHSCHILD	52½	52½	52½
BRAZIL, 1824 100	100½	100½	100½
PORTUGAL, te Londen	48½	48½	48½
Dito dito	40½	40½	40½
VENEZUELA	42½	42½	42½
Mexico	—	—	—
AMERIKA, Bankactiën	—	—	—
Grieken 5½	—	—	—
Braz. 1839, à 100, 5 pCt. 101.	—	—	—
Koers van het Gold	Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt.	—	—
Wissel-Disconto 2.	De Wisselkoers der Bredden Tienguldenstukken is f 9.85 à 95.	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.